

UMEÅ UNIVERSITET

Instruktion för aktiviteter inom kvalitetsarbete verksamhetsplanering och intern styrning och kontroll för år 2021

Typ av dokument:	Instruktion
Datum:	2021-03-23
Dnr:	FS 1.1-558-21
Beslutad av:	Rektor
Giltighetstid:	2021-03-23–2021-12-31
Område:	Styrning, planering och resursfördelning
Ansvarig förvaltningsenhet:	Planeringsenheten
Ersätter dokument:	Delar av reviderade anvisningar för verksamhetsplanering 2020–2022/ FS 1.3.2-1234-19/2019-06-24

UMEÅ UNIVERSITET

Innehållsförteckning

1.	Beskrivning.....	3
2.	Bakgrund och utgångspunkter	3
3.	Verksamhetsplanering och budget.....	4
4.	Intern styrning och kontroll	5
4.1.	Risikanalys	5
4.2.	Bedömning av intern styrning och kontroll.....	6
4.3.	Checklista avseende intern styrning och kontroll på institutionsnivå	6
4.4.	Uppföljning av förebyggande åtgärder på universitetsgemensam nivå.....	6
5.	Kvalitetsarbete i utbildning och forskning	7
6.	Tidplan.....	7

UMEÅ UNIVERSITET

1. Beskrivning

Följande instruktion riktar sig i huvudsak till fakulteter, Lärarhögskolan, Universitetsbibliotek och Universitetsförvaltning (hädanefter kallat fakulteter), även om vissa anvisningar också innefattar tidpunkter och information till institutioner, arbetsenheter och förvaltningsenheter (hädanefter kallat institutioner). Detsamma gäller centrum, om inte annat föreskrivs i centrumets instruktion. Fakulteterna ansvarar för att vidareförmedla relevanta anvisningar till institutioner.

Instruktionen syftar till att lämna planeringsförutsättningar för aktiviteter som ska utföras under 2021 och viktiga datum för rapporteringar under året.

2. Bakgrund och utgångspunkter

Umeå universitets visions- och strategidokument (*Vision för Umeå universitet*) ligger som grund för verksamhetsplanering och budgetarbete på alla nivåer i organisationen.

Umeå universitet arbetar med treåriga verksamhetsplaner för att skapa långsiktighet, med möjlighet till årlig revidering. Under senare delen av 2019 till februari 2020, arbetades den gemensamma verksamhetsplanen för Umeå universitet fram, främst baserad på de planer som fakulteterna fastställt under hösten 2020. Verksamhetsplanen för Umeå universitet fastställdes av rektor genom beslut den 4 februari 2020. Rektor avser att revidera verksamhetsplanen i juni 2021.

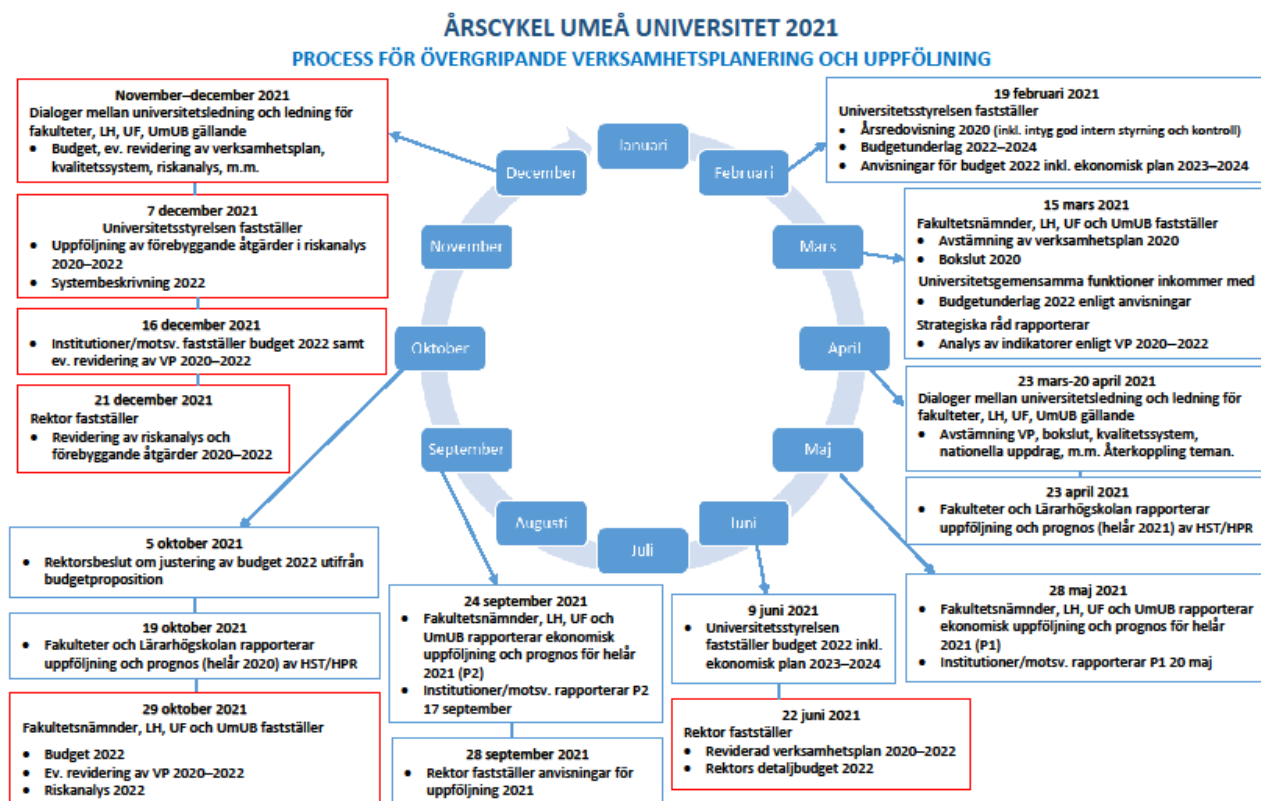
Umeå universitet arbetar med en tillitsbaserad styrning och ledning. Det innebär bland annat att fakulteterna har möjlighet att i egna anvisningar lägga till områden och riktlinjer för arbetet med verksamhetsplanering till ingående institutioner och motsvarande enheter.

I all verksamhetsplanering bör följande perspektiv beaktas: samverkan, hållbarhet, tillgänglighet, internationalisering och jämställdhet, samt studentperspektivet. Instruktionen bedöms få positiva effekter på jämställdheten vid Umeå universitet. Ett krav på alla nivåers verksamhetsplaner är att de ska bifoga en handlingsplan för systematiskt arbetsmiljöarbete och aktiva åtgärder i enlighet med arbetsmiljö- och diskrimineringslagstiftningen.¹

¹ Enligt AFS 2001:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete samt Diskrimineringslagen (2008:567) har arbetsgivaren/utbildningsanordnaren ansvar för att regelbundet undersöka arbetsplatsen och bedöma riskerna. Riskbedömningen ska alltid vara skriftlig och den bör leda till förslag på åtgärder för att få bort eller minska riskerna. Kan riskerna inte åtgärdas på en gång ska det skrivas upp i en handlingsplan.

UMEÅ UNIVERSITET

Nedan visas process och tidpunkter för verksamhetsplanering och uppföljning år 2021. De delar av årscykeln som är kopplade till de processer som berörs i denna instruktion har rödmarkerats i figuren nedan.

3. Verksamhetsplanering och budget

Utgångspunkt för verksamhetsplaneringen 2021 är *Vision för Umeå universitet* och reviderad verksamhetsplan för Umeå universitet 2020–2022. Planen kommer även fortsättningsvis vara baserad på underliggande nivåers planer och struktureras i teman, inriktningar och indikatorer. Mot bakgrund av den pågående pandemin har behovet av att lägga till ett tema i planen rörande digitalisering och informationssäkerhet aktualiserats. En del inriktningar behöver revideras och den utveckling av indikatorer som har pågått sedan verksamhetsplanen för 2020–2022 fastställdes behöver integreras i planen genom revideringen. Förslaget till reviderad verksamhetsplan kommer att remitteras för synpunkter till de strategiska råden, ledningsgrupp och ledningsråd inför beslut av rektor den **22 juni 2021**.

Ytterligare en utgångspunkt vid all verksamhetsplanering är den budget som universitetsstyrelsen har fastställt för år 2021 och den egna fakultetens fastställda budget.

UMEÅ UNIVERSITET

Rektor tog den 26 januari beslut om "*Fördelning av ansvar för uppdrag från regeringen 2021*". Progressen i fakulteternas arbete med dessa uppdrag kommer bland annat att diskuteras i dialoger mellan universitetsledning och fakultetsledning under mars–april 2021. Flertalet av regeringens uppdrag ska återrapporteras i årsredovisningen 2021 som ska vara regeringen tillhanda senast den **22 februari** 2022. Regeringsuppdrag som löper över flera år bör i normalfallet integreras i verksamhetsplanerna.

Fakulteterna ska senast den **29 oktober** fastställa en reviderad verksamhetsplan för 2022 eller meddela om den tidigare beslutade planen gäller även för 2022, och en budget för 2022 inkl. ekonomiska planeringsförutsättningar för år 2023–2024. Till verksamhetsplanen ska en handlingsplan för systematiskt arbetsmiljöarbete och aktiva åtgärder i enlighet med arbetsmiljö- och diskrimineringslagstiftningen bifogas.

Institutioner och enheter ska senast den **16 december** fastställa en budget för 2022 och vid behov en reviderad verksamhetsplan för 2022 i enlighet med fakultetens anvisningar. Till planen ska en handlingsplan för arbetsmiljö, lika villkor och mångfald samt aktiva åtgärder i enlighet med diskrimineringslagstiftningen bifogas.

Som stöd i arbetet finns det en *Checklista inför arbete med handlingsplan för systematiskt arbetsmiljöarbete och aktiva åtgärder* och en mall för *Handlingsplan för systematiskt arbetsmiljöarbete och aktiva åtgärder*.

<https://www.aurora.umu.se/regler-och-riktlinjer/anstallning/arbetsmiljo-och-lika-villkor/>

4. Intern styrning och kontroll

4.1. Riskanalys

Enligt förordning om intern styrning och kontroll (2007:603) ska Umeå universitet upprätta en riskanalys i syfte att identifiera omständigheter som utgör risk för att universitetet inte uppfyller sina mål eller uppdrag för verksamheten. I december 2019 fastställde universitetsstyrelsen en riskanalys inklusive kontrollåtgärder för universitetsgemensam nivå 2020–2022. Rektor beslutade, enligt delegation från universitetsstyrelsen, om en revidering av riskanalysen i december 2020. Riskanalysen reviderades bland annat utifrån de risker som uppstått i samband med den pågående pandemin. Vid behov fastställer rektor en revidering av riskanalysen inför 2022 i december 2021.

Som ett underlag till den universitetsövergripande riskanalysen ska fakulteterna utifrån universitetets modell för intern styrning och kontroll senast den **29 oktober** rapportera en riskanalys inkl. planerade förebyggande åtgärder och riskhantering för att minimera och förebygga att risken uppstår. I riskanalysen anges även uppföljning av förebyggande åtgärder föregående år. Riskanalysen ska som lägsta nivå innehålla risker kopplade till övriga uppdrag och verksamhetskrav. Riskanalysen följs upp i dialog med universitetsledningen hösten 2021. Mall för riskanalys skickas till fakulteterna i juni 2021.

UMEÅ UNIVERSITET

Institutionernas checklista (se avsnitt 4.3) ska ses som ett hjälpmedel för fakulteter att utveckla och förbättra den interna kontrollen inom den egna verksamheten, samt lättare kunna identifiera brister/risker inom det egna ansvarsområdet och därmed områden som behöver utvecklas. Som underlag till detta arbete rapporterar därför institutionerna årligen checklistan enligt fakultetens egna anvisningar. I institutionernas checklistor ska även brister och risker som den egna fakulteten har identifierat beaktas.

Arbetet med riskanalysen bör om möjligt integreras som en del i framtagandet av verksamhetsplan och budget för 2022.

4.2. Bedömning av intern styrning och kontroll

Enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag (2000:605) ska universitetsstyrelsen bedöma om den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser. På samma sätt ska fakulteter senast den **29 oktober** lämna en bedömning om hur processen för den interna styrningen och kontrollen i den egna verksamheten fungerar (*betryggande, i allt väsentligt betryggande eller inte betryggande*).

Bedömningen följs upp i dialog med universitetsledningen hösten 2021. Mall för bedömning av intern styrning och kontroll skickas till fakulteterna i juni 2021.

4.3. Checklista avseende intern styrning och kontroll på institutionsnivå

I enlighet med universitetsstyrelsens beslut 2013-09-17 (dnr 100-718-13) infördes fr.o.m. år 2014 en s.k. checklista avseende intern styrning och kontroll. Checklistan ingår som en del i arbetet med att utveckla processen för intern styrning och kontroll, en process vars ansvar delas mellan samtliga verksamhetsnivåer. Sedan införandet 2014 har processen för checklistan utvecklats och riktar sig fr.o.m. 2020 enbart till institutioner. Institutionernas checklista utgör ett underlag för fakulteternas riskanalys och bedömning av intern styrning och kontroll (se avsnitt 4.1 och 4.2 ovan).

Institutioner rapporterar checklista för 2021 i enlighet med den egna fakultetens anvisningar. En mall som utgångspunkt för institutionernas checklista skickas till fakulteterna i juni 2021.

4.4. Uppföljning av förebyggande åtgärder på universitetsgemensam nivå

Varje år, som ett led i den interna styrningen och kontrollen ska de förebyggande åtgärder som beslutats genom riskanalysen följas upp och rapporteras till universitetsstyrelsen. Ansvariga chefer bör därför säkerställa att åtgärderna läggs in i enhetens planering inför 2021. En förteckning över operativt ansvariga för respektive åtgärd kommer att skickas ut i mars 2021.

Berörda chefer inom Universitetsförvaltningen samt överbibliotekarie, föreståndare för Enheten för universitetspedagogik och lärandestöd (operativt ansvariga för respektive åtgärd) ska senast den **29 oktober** lämna svar på uppföljning av 2021 års kontrollåtgärder i riskanalysen. Mall för uppföljning kommer att skickas ut i juni 2021.

UMEÅ UNIVERSITET

Rektor fastställer uppföljning av förebyggande åtgärder i riskanalys 2020–2022 den 7 december 2021.

5. Kvalitetsarbete i utbildning och forskning

Framåtsyftande (årligen i november-december) kvalitetsdialoger är en viktig komponent i universitetets kvalitetssystem för utbildning. Fakulteten ska inför den framåtsyftande dialogen beskriva vilka åtgärder som planeras för fortsatt utveckling av nedanstående tre centrala aktiviteter i Kvalitetssystem för utbildning:

- Aktivitet 3. Kursutvärdering
- Aktivitet 6. Verksamhetsberättelse och verksamhetsplan för utbildningsprogram och forskarutbildningsämne
- Aktivitet 7. Utbildningsutvärdering genom kollegial extern granskning.

Beskrivningen ska utgå från tidigare genomförda självskattningar och ska omfatta dels utbildning på grundnivå och avancerad nivå, dels utbildning på forskarnivå.

Fakulteterna ska även på kvalitetsdialogen beskriva de insatser som planeras i samband med det universitetsgemensamma projektet *System för kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring av forskning vid Umeå universitet*.

6. Tidplan

Nedan visas ett antal datum för rapporteringar och avstämningar för arbetet med universitetets övergripande verksamhetsplanering.

Datum	Aktivitet
2021-06-22	Rektor fastställer en reviderad verksamhetsplan för 2020–2022.
2021-10-29	Fakulteter, Lärarhögskolan, Universitetsförvaltningen och Universitetsbiblioteket fastställer <ul style="list-style-type: none">• Reviderad verksamhetsplan för 2020–2022 alternativt meddelande om att den tidigare beslutade planen gäller även 2022. Till verksamhetsplanen ska en handlingsplan för systematiskt arbetsmiljöarbete och aktiva åtgärder upprättas och bifogas (rapporteras även om tidigare beslutad verksamhetsplan gäller även 2022).• Budget 2022 inkl. ekonomiska planeringsförutsättningar för 2023–2024.• Riskanalys avseende risker kopplade till övriga uppdrag och verksamhetskrav.• Bedömning av intern styrning och kontroll. Rapportering sker till planering@umu.se .
2021-10-29	Operativt ansvariga (berörda enhetschefer vid förvaltningen samt bitr. universitetsdirektör och överbibliotekarie) rapporterar uppföljning av 2021 års åtgärder i Umeå universitets riskanalys. Rapportering sker till planering@umu.se .

UMEÅ UNIVERSITET

November-december 2021	Dialoger utifrån fakulteternas, Lärarhögskolans, Universitetsförvaltningens och Universitetsbibliotekets arbete med bland annat verksamhetsplan, budget, riskanalys för 2022 och bedömning av den interna styrningen och kontrollen, samt framåtsyftande diskussion om kvalitetsarbete i utbildning.
2021-12-16	Institutioner/motsvarande fastställer <ul style="list-style-type: none">• Vid behov en reviderad verksamhetsplan för 2020–2022 inklusive en handlingsplan för systematiskt arbetsmiljöarbete och aktiva åtgärder för 2022 och övrigt i enlighet med fakultetens/motsvarande anvisningar.• Budget 2022.